

בש"פ 8028/21 - אורן קובי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 8028/21

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

העורר: אורן קובי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 11.11.2021 במ"ת 48375-11-20 שניתנה על-ידי כב' השופט ש' מלמד

תאריך הישיבה: כ"ד בכסלו התשפ"ב (28.11.2021)

בשם העורר: עו"ד ערן עברה

בשם המשיבה: עו"ד מירי קולומבוס

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 11.11.2021 (מ"ת 48375-11-20, השופט ש' מלמד). בית המשפט המחוזי דחה את בקשתו של העורר לעיון חוזר בהחלטה מיום 20.6.2021 המורה על כך שהעורר יהיה עצור באמצעות פיקוח אלקטרוני (השופט מ' בן ארי).

2. הרקע העובדתי וההליכים הקודמים בעניינו של העורר הוצגו בהרחבה בהחלטות קודמות של בית משפט זה מיום 24.5.2021 ומיום 13.10.2021 (בש"פ 2931/21 ובש"פ 6586/21, השופט ע' פוגלמן), ולא נדרש לפרטם כאן. בתמצית, ייאמר כי נגד העורר ו-7 חברות שהוקמו על-ידו הוגש ביום 19.11.2020 כתב אישום רחב היקף, שבמסגרתו יוחסו לעורר עבירות הונאת נושים, גניבה בידי מורשה, סחיטה באיומים, תקיפה בנסיבות מחמירות, שיבוש הליכי משפט,

עמוד 1

הלבנת הון ועבירות נוספות. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. ביום 29.3.2021 קיבל בית המשפט המחוזי את הבקשה, לאחר שקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו, כי מתקיימות בעניינו עילות מעצר של מסוכנות ושל חשש לשיבוש מהלכי משפט והשפעה על עדים, וכי בשלב שבו היה ההליך מצוי לא ניתן היה להשיג את תכלית המעצר בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

3. ערר שהוגש לבית משפט זה התקבל בחלקו, במובן זה שהתיק הושב לבית המשפט המחוזי לצורך עריכת תסקיר משלים שיבחן את האפשרות למעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח אנושי על-ידי המפקחים שהוצעו באותו שלב (בש"פ 2931/21 האמור). לאחר הגשת התסקיר המשלים, הורה בית המשפט המחוזי ביום 20.6.2021 על המשך מעצרו של העורר באמצעות פיקוח אלקטרוני, בתנאי ערבות ובפיקוח. בית המשפט המחוזי התייחס בהחלטתו – בין השאר – לחלוף הזמן, לכך שהעורר נעדר הרשעות קודמות, לצפי להתארכות ההליכים המשפטיים בעניינו של העורר ולעובדה ששירות המבחן אישר את מערך הפיקוח המוצע. בית המשפט המחוזי הטיל על העורר איסור להשתמש בטלפון ובאינטרנט (למעט לצורך שיחות עם עורכי-הדין המייצגים אותו ובפיקוח המפקחים) וכן איסור על יצירת קשר עם המעורבים בפרשה. בהמשך הגיעו הצדדים להסכמה לגבי פתיחת חלונות בפיקוח האלקטרוני לצורך פגישות בין העורר לבאי-כוחו, וכן באשר ליצירת קשר טלפוני בין העורר לבין בני משפחתו ורשויות שפורטו.

4. ביום 12.9.2021 נעתר בית המשפט המחוזי (השופט י' טופף) לבקשת המדינה והורה על איחודו של הדיון בתיק העיקרי (ת"פ 48527-11-20) יחד עם תיק נוסף המתנהל בעניינו של העורר (ת"פ 35455-01-20), שאף היקף האישומים בו אינו מבוטל. יצוין כי העורר אינו עצור במסגרת ההליך הנוסף.

5. ביום 7.10.2021 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, שכוונה לשחררו לחלופת מעצר של מעצר בית לילי בליווי מפקחים, וכן לביטול של הגבלת השימוש בטלפון ובאינטרנט. העורר טען כי יש להיענות לבקשתו משיקולי שוויון בהשוואה לנאשמים אחרים בשני התיקים שבהם הוא נאשם (אשר שוחררו ממעצר), ובשל הצורך להתפרנס כדי לעמוד בהסדר הנושים שלו, דבר שאינו מתאפשר כל עוד הוא נמצא במעצר בפיקוח אלקטרוני.

6. ביום 13.10.2021, עוד בטרם הכריע בית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר, קיבל בית משפט זה את בקשתה של המדינה להארכת מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני ב-90 ימים או עד למתן פסק הדין בתיק העיקרי (בש"פ 6586/21 האמור). לצד זאת, הורה בית משפט זה על הגשת תסקיר משלים אשר יתייחס להשפעות המעצר בפיקוח אלקטרוני על העורר, למידת המסוכנות הנשקפת ממנו בעת הנוכחית ולאפשרות שחרורו למעצר בית.

7. בגדר התסקיר המשלים מיום 4.11.2021 המליץ שירות המבחן על שחרורו של העורר למעצר בית מלא, חלף המעצר בפיקוח אלקטרוני. שירות המבחן התרשם כי בעת הנוכחית קיימת הפחתה במסוכנות הנשקפת מהעורר, אשר נובע מרצון למנוע החמרה במצבו המשפטי. עוד צוין בתסקיר כי מעיון בגיליון ההתנהגות מטעם מנהלת הפיקוח האלקטרוני עולה כי העורר לא הפר את תנאי מעצרו. שירות המבחן לא נקט עמדה בנוגע ליתר התנאים (הגבלת שימוש בטלפון ובאינטרנט).

8. ביום 11.11.2021 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר. בא-כוח המדינה, שהתנגד לשחרורו של העורר לחלופת מעצר ולביטול של תנאי המעצר הנוגעים לשימוש בטלפון ובאינטרנט, הציג במהלך הדיון את

הראיות שנאספו עד אותה עת במסגרת חקירה משטרתית הנערכת ביחס להפרות נטענות של אותם תנאים על-ידי העורר. בין היתר הוצגו ראיות לכך שהעורר עשה לכאורה שימוש בטלפון ובאינטרנט במספר הזדמנויות.

9. בתום הדיון, דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר, תוך התייחסות, בין היתר, לחומרת המעשים המיוחסים לו, כמו גם להפרות של תנאי מעצרו, בהקשר של שימוש בטלפון ובאינטרנט. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין כי התקופה שבה עצור העורר בפיקוח אלקטרוני - חמישה חודשים - אינה מהווה חלופה זמן משמעותי המצדיק עיון חוזר בהחלטת המעצר.

10. בערר שבפני, שהוגש ביום 22.11.2021, נטען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שדחה את הבקשה לשחרר את העורר לחלופת מעצר. העורר מדגיש בהקשר זה כי משפטו צפוי להימשך עוד זמן רב, בפרט לנוכח איחוד התיקים והיקפם. עוד נטען, כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעתו לפיה העורר הפר את תנאי המעצר. בעניין שיחות הטלפון טוען העורר כי מרבית השיחות שמופיעות בדו"ח השיחות שהוצג לבית המשפט המחוזי נערכו עם עורכי-דין שמייצגים אותו בהליכים משפטיים שונים. בנוגע לשימוש באינטרנט, העורר טוען כי החלטתו של בית המשפט המחוזי אינה מפרטת מהן הפעולות העולות כדי הפרת האיסור וכי הפרסומים באינטרנט אינם מעידים על כך שהוא ביצע אותם בעצמו להבדיל מאשר על-ידי בעלי מקצוע מטעמו, ובשים לב לכך שהוא אינו מנוע מפעילות עסקית. העורר מדגיש עוד את האמור בתסקיר המשלים לפיו קיימת הפחתה בסיכון בעניינו, ואת המלצת שירות המבחן להסיר את הפיקוח האלקטרוני.

11. ביני וביני הוגשה גם בקשה מטעם המדינה להוסיף תנאי של איסור עיסוק לתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, ובה התבקש בית המשפט המחוזי לאסור על העורר לעסוק בכל תחום עיסוק בעת שהוא נתון במעצר. בהחלטתו מיום 25.11.2021 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה בקבעו כי אין מקום למנוע מהעורר לעבוד באופן גורף, שכן מדובר באיסור שאינו מידתי. יחד עם זאת, בית המשפט המחוזי הבהיר כי במסגרת תנאי המעצר נאסר על העורר להשתמש באינטרנט או בטלפון למעט לצורך שיחות טלפון לעורכי דינו.

12. הדיון בערר התקיים בפני ביום 28.11.2021. בא-כוחו של העורר הדגיש את הזדקקותו של העורר לשימוש בטלפון ובאינטרנט לצורך פעילותו העסקית, הנדרשת על מנת לסייע לו לעמוד בהתחייבויותיו הכספיות כלפי נושיו (תוך הפניה להליכי הנשייה בעניינו). עוד הלין בא-כוחו של העורר על כך שההתנגדות לבקשה להורות על ביטול התנאים התבססה על הפרות נטענות שביצע העורר, הגם שקודם לכן לא הועלו טענות אלה. כן הטעים בא-כוחו של העורר כי בקשות שהגישה המדינה לבית המשפט המחוזי לקבוע כי הוא מנוע מלעסוק בכל משלח יד נדחו בעבר, כך שממילא אין למנוע ממנו לעשות כן.

13. מנגד, עמדת המדינה הייתה שדין הערר להידחות. בעיקרו של דבר נטען כי פעילותו העסקית של העורר אינה ראויה לעידוד בהתחשב בכך שזהו אחד מתחומי המסוכנות שלו, וכי ההגבלות שהוטלו עליו בכל הנוגע לשימוש בטלפון ובאינטרנט נועדו אכן לצמצם את יכולתו לפעול בתחום זה. באת-כוח המדינה טענה כי המבקש אינו מנוע מלעסוק בכל משלח יד, אך כי עיסוקו בתחום הנדל"ן, שהוביל על-פי הנטען לביצוע העבירות המיוחסות לו, נועד להיות מוגבל, כפי שמלמדים התנאים שהוטלו עליו. לבסוף, הוסבר כי הפרותיו הנטענות של העורר היו נושא לחקירה משטרתית, ולכן לא הועלו בשלב קודם.

14. לאחר שבחנתי את הדברים אני סבורה כי יש לדחות את הערר בכל הנוגע לבקשת העורר לשחררו לחלופת מעצר, כך שהוא ישהה במעצר בית לילי בלבד. בעניין זה לא מצאתי מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, אשר סבר כי חלופת מעצר, ולא כל שכן מעצר בית לילי בלבד לא יאיינו את מסוכנותו של העורר הנלמדת מהמעשים המיוחסים לו. אין לשלול כי בחלוף הזמן ובהתאם להתקדמות ההליך העיקרי תנוע נקודת האיזון לטובת שחרורו של העורר ממעצר בפיקוח אלקטרוני, אך בשלב זה לא שוכנעתי כי בשלה העת להורות על כך.

15. אשר לבקשת העורר לשינוי בתנאי המעצר, במובן זה שיוסרו המגבלות שהוטלו עליו ביחס לשימוש בטלפון ובאינטרנט, אני סבורה כי בשלב הנוכחי נדרשת החזרת הדיון לבית המשפט המחוזי לצורך קבלת החלטה ברורה ומפורשת בכל הנוגע לעיסוקים המותרים לעורר בעת הזו.

16. למעשה, המחלוקות בין העותרים "משורשרות" למחלוקת תשתיתית יותר ביניהם בשאלה האם יש לאפשר לעורר לבצע פעילות עסקית, ובאופן יותר ספציפי בתחום הנדל"ן, שעמד ביסודו של כתב האישום. הנחתו של בא-כוח העורר הייתה שעניין זה לא נאסר על העורר, וממילא יש לתת לו כלים ואמצעים לעשות כן (למשל, באמצעות שימוש באינטרנט). לעומת זאת, הנחתה של המדינה הייתה שהתנאים שהושטו על העורר נועדו למעשה למנוע ממנו כל פעילות עסקית, שהיא כאמור בתחום הסיכון מבחינתו. עד כה התקבלו החלטות של בית המשפט המחוזי שהבהירו כי העורר אינו מנוע באופן גורף "מכל משלח יד", אך לא מעבר לכך, תוך השארת מרחב של עמימות אשר מוסיף לייצר מחלוקות פרשניות בין הצדדים (לרבות בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 25.11.2021 שהוצגה במהלך הדיון).

17. על כן, ומבלי לנקוט עמדה לגוף הדברים, אני מורה על החזרת הדיון לבית המשפט המחוזי על מנת שיבהיר קודם כול את סוגיית הפעילות העסקית-מקצועית שמותרת לעורר בתקופה שבה הוא נתון בפיקוח אלקטרוני. באופן יותר קונקרטי, יבהיר בית המשפט המחוזי האם התנאים המגבילים שהוטלו על העורר נועדו, בין היתר, לאסור עליו עיסוק בתחום הנדל"ן, לנוכח העבירות המיוחסות לו. ככל שהתשובה לכך היא שלילית, יוסיף ויכריע בית המשפט המחוזי האם ניתן לאפשר לעורר שימוש בטלפון ובאינטרנט רק לצורך עיסוקו, ככל שהדבר יכול להתאפשר במסגרת הפיקוח.

18. בשולי הדברים יוער כי מצאתי טעם בעמדת המדינה באשר לכך שלא הייתה חייבת להתריע על הפרות מצד העורר בשלב קודם, כאשר הנושא נמצא בחקירה.

19. סוף דבר: הערר נדחה ביחס לבקשה לשחרר את העורר לחלופת מעצר. התיק מוחזר לבית המשפט המחוזי, בהתאם למתווה המפורט בפסקה 17 לעיל.

ניתנה היום, כ"ח בכסלו התשפ"ב (2.12.2021).

ש ו פ ט ת
